

QUOVADIS

ЛЪТОПИСИ
НА
ЛЪКАРСКИЯ СЪЮЗ
ВЪ БЪЛГАРИЯ

София, година XII, брой 4, понеделник, 30 април 2012 г.

Национално издание на Българския лекарски съюз www.blsbg.com

www.bulmedica.bg

ИНТЕР ЕКСПО ЦЕНТЪР

15-18 МАЙ
БУЛМЕДИКА
БУЛДЕНТАЛ

**АНЕСТЕЗИОЛОЗИТЕ -
ИЗЧЕЗВАЩ ВИД**

на стр. 8-9

НАЦИОНАЛНИЯТ СЪВЕТ НА БЛС:

**ПРЕГОВОРИТЕ
ЗА НРД
ЗАПОЧВАТ ПРЕЗ МАЙ**

За заседанието на НС в Сливен

на стр. 3

В комплекс
„Камена“ -
преференциални
цени за лекари и
семействата им

на стр. 16

В БРОЯ

ПРОЗРАЧНОСТ

Лекарският съюз
настоява за изцяло
нова наредба за
следдипломното обучение

на стр. 4

СПЕЦИАЛЕН ГОСТ

Проф. д-р Енис Йозяр

ръководител на Катедрата по
радиационна онкология и лечение
с Кибер нож в болница „Ачибадем“

на стр. 7

РЕПЛИКА НА МЕСЕЦА

Докторите у нас са факири - и без бюджет лекуват
качествено.

Доц. д-р Божидар Финков

Доц. д-р Таня Кунева, началник на клиника и ръководител на катедра „Професионални болести“ към МУ - София, в навечерието на Първи май: Трудната медицина не е атрактивна, не носи пари, няма клинични пътеки, не привлича младите. Но тя е значима за здравето и развитието на обществото... При хармонизирането с европейските норми все повече ще се спазват правилата...

**АЛЕРГИЧЕН РИНИТ?
СЕННА ХРЕМА?**

Не предизвиква
сънливост!

Хомеопатичен лекарствен продукт
Не се прилага при деца под 6 годишна възраст.

LABORATOIRES
BOIRON

Без лекарско предписание.
За пълна информация: БОИРОН БГ,
1407 София, Ж.к. Южен парк, бл. 28, бх. А, ап. 6
тел. 963-09-06, 963-09-06, факс 963-45-00

В Акредитационния съвет

Обсъдиха проект на Единна кредитна система за продължаващото обучение

За три годни всеки лекар да събере 150 точки - около този параметър се обединиха представители на БЛС и на Съюза на медицинските специалисти, участвали в заседанието на Акредитационния съвет на 24 април, т.г.

Приемането на единна кредитна система за продължаващото обучение е важно за съсловието, изтъкна зам.-председателят на съсловната организация д-р Юлиан Йорданов, който е и председател на съвета. Усвършенстването на непрекъснатата квалификация и оценката на медиците ще се извършва вътре в съсловието, а не под административен натиск отвън.

Българският лекарски съюз представи данни по

- **Представени бяха сравнителни параметри от практики в различни страни**
- **Бонуси, а не санкции при изпълнение на определения брой точки, препоръчват медиците**

Д-р Юлиан Йорданов, зам.-председател на БЛС

темата от страни, където има опит в продължаващото обучение. Параметрите са различни - от 250 точки за три години, например, до 150 за същия период.

От направеното експозе стана ясно, че няма общоприета Европейска кредитна система. Това налага да се разработи национална. Мнението на участниците в заседанието на Акредитационния съвет е, че българската система трябва да бъде лесно приложима у нас и критериите да са ясни. При изпълнението на определения брой

кредитни точки да се даде предимство на бонусите, а не на санкциите - такава позиция бе изказана от присъстващите.

Друг параметър, около който постигнаха съгласие на работната среща, бе: кредитните точки да се изчисляват на базата на един академичен час - 45 минути.

Какво кредитираме? Това бе първият въпрос, на който бе потърсен конкретен отговор.

Посочени бяха седем форми за продължаващо обучение, сред които лек-

Проф. д-р Александър Куртев

Академик Петя Василева и д-р Методи Маджаров

ция, колегиум; конгреси, симпозиуми, конференции в страната и в чужбина; практически упражне-

ния, индивидуално обучение, курсове; дистанционно обучение; квалификация с медицинска литература - списания, учебници, монографии; автори на доклад, лекция, публикация, реферат, постери и пр.; полагане на изпит за оценка на придобитите знания.

Как кредитираме? Посоченият отговор е: един академичен час, с лимит на отделните форми. Участниците в работната среща допълниха, че е необходимо да се определи и "степен на значимост".

Кой кредитира? Кого кредитира? И по тези въпроси, както и по финансирането на ПМО се изказаха мнения. Обсъждането на проекта за Единна кре-

дитна система остава отворено.

Участниците в дискусиата на 24 април изказаха мнение, че кредитирането на формите трябва да се извършва в отдел ПМО/ППР в Управителния съвет и РЛК. Това се налага поради големия обем от информация, която трябва да се систематизира и е невъзможно да се поддържа в бъдещите бордове по специалности. Отделно трябва да се води точен финансов отчет.

Участниците не можаха да се обединят около общ отговор на въпроса за категориите на лекари, които трябва да се включат в продължаващото медицинско обучение - практикуващи лекари, администратори, работещи във фармацевтични фирми, в НЗОК и т.н.

Финансовите взаимоотношения продължават да се уреждат с договори между БЛС и организаторите на непрекъснатото обучение. Общо беше становището за предварително заплащане на мероприятията на база прогнозен брой участници - до 250, до 500 и над 500.

Кои детайли останаха без конкретен отговор?

На проф. д-р В. Димитров бе възложено да предложи българските и чуждестранни списания, които могат да носят кредити по нашата система.

Предстои да се уточни до кой поред съавтор на дадена статия могат да се дават кредитни точки.

Открит остана и въпросът за кредитирането на формите на продължаващото медицинско обучение за специализанти.

Следващото заседание на Акредитационния съвет ще се проведе на 8 май.

Д-р Кирил Еленки

РЕПЛИКИ

Между другото

Проф. д-р Асен Гудев: Трябва да изведем по някакъв начин съсловието от летаргията. Унификацията и хармонизацията неминуемо ще дойдат...

Д-р Методи Маджаров: Когато се хармонизират заплатите, ще се хармонизира и моралът.

Националният съвет на Лекарския съюз:

Преговорите за НРД 2013 започват през май

- **Извънреден събор - в началото на есента**

Преговорите за Национален рамков договор трябва да стартират навреме - текстовете да бъдат добре обмислени, подредени и редактирани, за да не се налага всяка година да се сменят правилата и хората да се лутат. За ежегоден договоряне могат да останат цените и обемите. Това бе отбелязано от д-р Цветан Райчинов на заседанието на Националния съвет на БЛС, проведено на 23 април, т.г. в Сливен. Идеята да се сключва НРД за три години е възможно този път да се реализира.

Преговорите ще започнат по определена методика. Прави се график по специалности. Най-продължителният процес на договаряне е за клиничните пътеки. Събират се всички експерти, изпратени от страната. Те ре-

шават какво и защо искат да се промени в клиничните пътеки. Излъчват се 5-7 човека, които след това преговарят на експертно ниво - с експертите на НЗОК. Подписва се протокол. Ако има спорове, те се решават от ръководствата на двете страни - от Надзорния и Управителния съвети.

До края на май да се проведат срещи - да се изяснят параметрите за болничната помощ, за да може БЛС да ги предложи като промени в Наредба 40 преди септември. Срещите за ПИМП могат също да стартират в началото на май. Единствено преговорите за СИМП се налага да започнат след 15 май по обективни причини (учредяване на асоциация).

Но преди това регионалните колегии трябва

до 10 май да определят своите експерти.

БЛС иска, когато има промени в НРД, те да се съгласуват между съсловната организация, Касата и министерството. По всяко време да може да се прави анекс по искане на една от страните.

Рамковият договор да се подпише до края на март и да влиза в сила от 1 април или да се подпише до края на февруари и да влиза в сила от 1 март, за да има време да се реагира, да се подписват документи и пр. Това е едно от новите предложения.

Предлага се и заплащането в болниците да става по друга методика - да се гарантират заплатите на персонала. БЛС отново ще настоява да се заплаща за дейност на анестезиолозите и на патонатомите. Обсъдени бяха и бюджетите на болниците. Експерти на БЛС ще изготвят сравнителна

таблица на бюджетите досега и заложените за 2012 година.

Необходимостта от регулация на разходите за лекарства - това бе тема, по която изказаха становище не един и двама от участващите в заседанието на Националния съвет. За да се спре нарастването на тези разходи, БЛС предлага реимбурсирането да става на основата на диагноза, а не на медикаменти. Като се фиксира определена сума, която не може да се надхвърля, ще се стопира "подаяждането" на па-

рите за медицински дейности. Затова се предлага да има текст, който посочва, че парите за дейности не могат да се използват за медикаменти. От резерва не може да се черпи повече от определения процент за лекарства.

НС реши да се проведе онлайн анкета за избора на екип от пациентите - чрез сайта на БЛС да се направи едномесечно проучване "относно съществуването на механизъм за избор на екип", да се вземат становищата и на регионалните колегии,

и на лекарите от болниците...

Извънреден събор на БЛС да се проведе в края на септември-началото на октомври, реши Националният съвет. На висшия форум ще бъдат предложени промени в Устава и ще се обсъди бъдещето на съсловната организация.

Преди това, на 7, 8 и 9 юни ще се проведат заседания на Управителния и на Националния съвет във Велико Търново, където ще се честват Молловите дни, организирани от Великотърновската регионална колегия.

ЛЕКАРСКИЯТ СЪЮЗ НАСТОЯВА ЗА ИЗЦЯЛО НОВА НАРЕДБА ЗА СЛЕДДИПЛОМНОТО ОБУЧЕНИЕ

БЛС е против непрекъснатото увеличаване на разходите за лекарства

В писмо до министъра на здравеопазването председателят на съсловната организация изтъква становището на БЛС по проекта за промени в наредба 34. Публикуваме пълния текст на писмото.

ДО
Г-ЖА ДЕСИСЛАВА АТАНАСОВА
МИНИСТЪР НА
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Относно: проект за изменение и допълнение на наредба № 34 от 29 декември 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването

Уважаема
г-жо Министър,

Във връзка с цитирания проект за промени в Наредба № 34, БЛС изразява следното становище:

1. По подготовения проект нямаме възражения, и подкрепяме идеята за спешни промени. Предлагаме да се помисли за текстове, създаващи възможност на завършилите изцяло или частично специализация по предишните наредби, но неположилите изпит, да се явят на изпит за специалност по ускорена процедура след опреснителни курсове. Също така за тези лекари, които са работили в съответните бази за специализация, без да са зачислени, да им се признае стаж за съответната специалност.

2. Заедно с това, БЛС счита, че следва да се променят фундаментално принципите на специализация и да се обмисли внимателно и подготви изцяло нова наредба за следдипломното обучение в системата на здравеопазването. В тази връзка считаме, че е уместно да се създаде работна група с представители на заинтересованите страни - МЗ, съсловните организации, медицинските университети и др., която да подготви детайлно принципите за провеждане на следдипломно обучение и, след съответно утвърждаване - да изработи и нова наредба. Смятаме, че водеща роля в тази работна група следва да имат МЗ и БЛС.

С уважение:
Д-р Цветан Райчинов,
председател на УС на БЛС

"БЛС е силно разтревожен от лавинообразното увеличаване на разходите за медикаменти, заплащани от НЗОК през последните години. Този процес води до невъзможност за увеличаване на разходите за медицински дейности в доболничната и болничната помощ, които са силно недофинансирани и с цени по-ниски от други европейски страни в рамките на 4-6 пъти." Това се казва в писмо на Българския лекарски съюз до здравния министър Десислава Атанасова. В него съсловната организация остро протестира срещу липсата на регулация за лекарствата, което води до постоянно нарастване на цените и обемите им. "Средствата, заплащани от страна на НЗОК, като се включат и тези, които ще закупят болниците, вероятно тази година ще са около 1 млрд. лв., близо 40% от бюджета на НЗОК и над 30% от бюджета за здравеопазване на държавата. Това е абсолютно ненормално съотношение, което не съществува в никоя европейска, а и в друга държава", подчертават от БЛС.

Според ръководството на Съюза това състояние на нещата не трябва да продължава. Няма да може да се реши и с половинчати мерки, затова трябва да се предприемат кардинални мерки за ефективна регулация както на цените, така и на общите разходи, заплащани с публични средства.

В тази връзка БЛС настоява да се забрани чрез промяна в Закона за здравето осигуряване или в Закона за бюджета на НЗОК да се прехвърлят средства от други пера или от годишния оперативен резерв на Касата или това да става до определен процент. Подобен ограничителен текст съществуваше от 2004 до 2007 г., припомнят от организацията. БЛС предлага също да се премине към реимбурсиране по диагнози, диференцирани по тежест - за определена диагноза Касата да плаща до определена сума, независимо от изписваните лекарства. Или НЗОК да има право да намалява процентите на реимбурсация на групи медикаменти при нарастване на разходите им.

Регионални колегии събраха 18 181,68 лв. в помощ на пострадалите от хасковска област

След призива на ръководството на БЛС за подпомагане на хората от бедстващите райони в Хасковска област, регионални колегии от цялата страна се отзоваха с конкретна финансова помощ. Вече са събрани 18 181,68 лв., събрана в свое писмо до централната д-р Динчо Генов - председател на УС на РК Хасково. Средствата да

се използват за ремонт и обзавеждане с необходимата апаратура на кабинета на общопрактикуващия лекар в с. Бисер, предлагат от колегията. От името на пострадалите граждани д-р Генов благодари на всички колегии, изразили благодарителен жест. Публикуваме писмото, както и списък с даренията до посочената дата.

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ, УВАЖАЕМИ ДАРИТЕЛИ,

От името на пострадалите ни съграждани, изказвам най-сърдечни благодарности и уважение за предоставеното от Вас и Вашите организации дарение.

Благодарим за съпричастието на своевременно отзовалите се колегии - Русе, Търговище, Плевен, Хасково, Перник, Габрово, Кърджали, Враца, Благоевград, Пловдив, Пазарджик, Велико Търново, Ямбол и на анонимните дарители. С този жест на благотворителност, Вие за пореден път доказахте своята хуманност и загриженост към нуждащите се.

Желаем Ви здраве и просперитет!

02-04-2012 г.
Хасково

С почит:
Д-р Динчо Генов,
председател на УС на РЛК - Хасково

Изх.№ 617 / 04-04-2012 г.

Уважаеми колеги,

Приложено ви изпращам справка от дневното извлечение за движението на средствата по дарителската сметка, открита в полза на пострадалите от наводнението в обл. Хасково -

До УС на БЛС
До УС на РЛК

Банка ДСК ЕАД - Хасково		Име: РЛК Хасково - благотворителна цел		нач. салдо-	0,00	
BIC: STSABGSF		IBAN: BG95STSA93000020118605		оборот-	18191,68	10,00
				кр. салдо-	18181,68	
операция №	дневно извлечение №	дата	контрагенти	основание	приход	разход
1	1	16.02.2012 г.	РЛК - ????	дарение	800,00	
2	2	17.02.2012 г.	РЛК - Русе	дарение	4500,00	
3	2	17.02.2012 г.	????	дарение	570,00	
4	2	17.02.2012 г.	ЦСМП - Търговище	дарение	133,20	
5	3	20.02.2012 г.	РЛК - Плевен	дарение	2000,00	
6	4	21.02.2012 г.	РЛК - Хасково	дарение	1000,00	
7	4	21.02.2012 г.	РЛК - Перник	дарение	500,00	
8	5	23.02.2012 г.	РЛК - Габрово	дарение	1000,00	
9	6	27.02.2012 г.	РЛК - Кърджали	дарение	683,00	
10	7	29.02.2012 г.	банка ДСК	лихва / такса	0,74	5,00
11	8	01.03.2012 г.	РЛК - Враца	дарение	678,00	
12	9	02.03.2012 г.	РЛК - Благоевград	дарение	920,00	
13	10	06.03.2012 г.	РЛК - Пловдив	дарение	3225,00	
14	11	14.03.2012 г.	РЛК - Пазарджик	дарение	1152,00	
15	12	16.03.2012 г.	РЛК - Велико Търново	дарение	300,00	
16	13	21.03.2012 г.	РЛК - Ямбол	дарение	500,00	
17	14	26.03.2012 г.	РЛК - Враца	дарение	227,00	
18	15	30.03.2012 г.	банка ДСК	лихва / такса	2,74	5,00

Събраната сума към дата 04-04-2012г. е 18 181,68 лв.

Извън борда

Проблемите на лекарската експертиза рефлектират върху хората с увреждания

Проблемите в здравната сфера са толкова много, че едва ли могат да бъдат решени бързо. Въпросът е, че те рефлектират директно върху живота и здравето на пациентите и затова не търпят отлагане. Липсата на далновидна политика в сектора в продължение на години постави на дневен ред неуредиците най-вече в спешната помощ, но има и други сектори, които са пред колапс. Изключително тежко е например положението с лекарската експертиза. В ТЕЛК и НЕЛК не достигат кадри, сбъркана е и цялостната система на освидетелстване на хората с увреждания. А те са най-уязвимата група в обществото! Предлаганите в последно време промени, които предвиждаха прехвърлянето на органите на медицинската експертиза от МЗ към НОИ, само разбуниха допълнително духовете. Добрата новина е, че управляващите изглеждат се вслушаха в доводите на експертите и на БЛС и се отказаха от тях. В момента е сформирана междуведомствена работна група по предложение на председателя на Националния съвет по медицинска експертиза - вицепремиера Симеон Дянков. Целта е тя да разгледа мястото на медицинската експертиза, да предложи реструктуриране на органите на медицинската експертиза, така че да се подобри дейността им в полза на болните хора. Засега работата върви добре. До момента са проведени три работни срещи. Има изградена концепция, която се приема от всички. Дали от крайния резултат ще има само икономически ползи, или ще се защитят и пациентите, предстои да видим. Защото е абсурдно зад действията, които засягат хората с увреждания, да стоят само цифри и пари, без да се мисли за правата им. А иначе проблемите в медицинската експертиза са много.

АДМИНИСТРАТИВЕН ХАОС

Несъмнено един от най-сериозните е пръснатото административно подчинение на отделните органи. Или казано по-просто, не е ясно коя служба на кого се подчинява, а оттам идва и невъзможността за осъществяване на контрол. Националната експертна лекарска комисия е със статут на здравно заведение към МЗ, териториалните лекарски комисии са към многопрофилните болници, т.е. към търговски дружества, регионалните картотеки за медицински експертизи, които се явяват деловодството на ТЕЛК, са на подчинение на

Регионалната здравна инспекция. Така НЕЛК, която има контролни и методични функции, не може да администрира работата на ТЕЛК, затова и когато възникне някакъв проблем, няма как да го реши. Обжалваното експертно решение на ТЕЛК влиза за разглеждане в НЕЛК, службата се произнася, но по-нататък какви санкции се предприемат, експертите не знаят. Затова едно от основните предложения е за изграждане на единна административна структура, с ясно разписани отговорности.

НЕДОСТИГ НА КАДРИ

Административният разрой рефлектира и на кадровото обезпечаване, въпреки че върху него влияят други, по-съществени фактори. Няма лекари, които да искат да работят в меди-

на лекарите от медицинската експертиза, през 2010 г. това безумие отпада, но от 2012 г. тихомълком разпоредбата е възстановена. И се стига до следващия абсурд - лекар с мизерна заплата, трябва да плаща репутационни актове от 3-4 хил. лв. Затова в системата на експертната работят някъде около 85% пенсионери. Както е тръгнало, ако не се вземат спешни мерки, след 5-6 години ще останем без специалисти в тази област, което пък ще рефлектира най-вече върху хората с увреждания. Защото лекарите масово напускат системата, нови хора не идват, а за млади медици въобще не може да се говори. Основната причина те дори да не помислят за ТЕЛК е невъзможността да се обучават. При сегашната структура на ТЕЛК, ако един от членовете отсъства 10 дни, за да отиде на няка-

къв курс за квалификация, трябва да спре работата на ТЕЛК, защото по закон решение се постановява само при пълен състав на комисията.

НЕОСНОВАТЕЛНИ СЪМНЕНИЯ ЗА КОРУПЦИЯ

Разбира се, навсякъде има черни овце, но да се слагат под общ знаменател всички, които работят в ТЕЛК, е най-малкото обидно. В последно време обаче писанията в медиите се опитват да създадат точно такъв имидж на специалистите от медицинската експертиза. Само че твърдението, че много са се увеличили пенсиите по инвалидност и за това били виновни докторите в ТЕЛК, не отговарят на истината. Защото никой не си направи труда за толкова години да

подготви един анализ на здравния статус на населението. При положение, че има 1.8 млн. регистрирани хипертоници в България, при положение, че хората с онкологични заболявания са 270 хил. и всяка година нарастват с 36 хил., диабетите са над 320 хил., а годишно имаме и около 12 500 миокардни инфаркта, какво може да се очаква. На фона на цялата тази картина, доста нелепо звучат хвърлените в публичното пространство числа, че 850 хил. били пенсионерите по инвалидност и това било много за България. Данните обаче не са верни, защото реално хората с инвалидна пенсия са около 450 хил. души. Несъвършенствата в Кодекса по социално осигуряване обръкват числата. Разпоредбите дават право на лицата, които имат над 71% трайно намалена работоспособност, да получават т. нар. допълнителна втора инвалидна пенсия, която е в размер на 25% от социалната пенсия. Така те получават по две пенсии и на практика бройката в НОИ се удвоява. Друг проблем е, че в нашата държава се бърка понятието инвалидна пенсия и социална помощ. Целта на медицинската експертиза е да определи степента на увреждане на дадено лице, а по-нататък има служби по социална медицина, има Агенция по заетостта, Инспекция по труда - много други институции, които би трябвало да преценят дали едно лице, което има определен вид и степен на увреждане, може да работи определен вид труд. Колкото до приказките за корумпираните лекари, дори да има нещо вярно за някои медици, то е поради корупционната среда, която е създадена административно. Не може да се отделят 7 млн. лв. за издръжка на

лекарската експертиза, а всъщност експертите да отговарят за разпределението на ресурс от 1.6 млрд. лв. за инвалидни пенсии. Ясно е, че някой може да се поддаде на изкушенията, при положение, че взима помалка заплата от чистачките в Народното събрание.

ЛИПСА НА АДЕКВАТНО ФИНАНСИРАНЕ

В момента финансирането на ТЕЛК става чрез сключване на договор между директора на съответното лечебно заведение със здравното министерство, като МЗ заплаща 20 лв. за издаден брой експертно решение. Тези 20 лв. трябва да покриват труда на 3-ма лекари-специалисти, на 2-ма технически сътрудници, поддръжка, режийни разходи, апаратура, дълготрайни материални активи. Освен това сумата не е актуализирана нито със стотинка от 2004 г. Тогава здравният министър определи тези 20 лв. като допълнително материално стимулиране към заплатите на работещите в ТЕЛК, които се формираха от бюджета. През 2005 г. финансирането на лечебните заведения се пое от здравната каса на базата на клинични пътеки, а ТЕЛК-овете останаха извън борда. На практика лекарите бяха лишени от основните си заплати и останаха само на "допълнителните" пари. Материалната база също е под всякаква критика. Ситуацията е трагична. Компотрите са минимум на 10-12 години. В момента се работи по един европейски проект за изграждане на единна информационна система на органите на медицинската експертиза, но сумата от 800 хил. лв., която ще бъде отпусната, въобще няма да покрие нуждите.

От няколко години лекарите, работещи в системата на медицинската експертиза, се опитват безуспешно да убедят управляващите в необходимостта от радикални реформи в сектора, но отзвук досега нямаше. В момента има надежда и тя е в междуведомствената работна група. Дано експертите в нея да успеят да променят правилата, защото политиката на негативно отношение и тотално пренебрежение към българския лекар ще доведе само до едно - до липса на доверие между лекар и пациент, а оттам и до срив на цялата система.

НЕЛК предлага следните мерки за оптимизиране на системата:

- Изграждане на единна административна структура - НЕЛК, ТЕЛК, и РКМЕ, подчинена на МЗ, с единни правила за администриране, финансиране и контрол.
- Създаване на единни стандарти и алгоритъм за подготовка за освидетелстване, съобразени с бюджета на НЗОК и валидни за цялата страна. Отпада изискването за извършване на нарочни изследвания за медицинска оценка, оценката е на базата на наличната документация в досието на личния лекар.
- Създаване на единна информационна система на медицинската експертиза - разработва се в момента по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" и има отпуснати 800 000 лв. средства от ЕС.
- Прозрачност и контрол в реално време по дейностите на медицинската експертиза, който ще се осъществи чрез взаимовръзка на информационната система с НОИ, НЗОК, МТСП, МВР, съдебната власт и други заинтересовани страни.
- Извеждане на медицинската експертиза като високоспециализирана медицинска дейност с необходимостта от полагане на изпит за получаване на сертификата за извършване на тази дейност.
- Извършване само на медицинска оценка чрез определяне на вид и степен на увреждане. Трудовата и социалната оценка да се извършват по компетентност от структурите на МТСП чрез промяна в законодателството.

БЛС отново настоява за сериозни наказания при посегателство над медици

• Лекарят не е длъжно лице

В писмо до министъра на правосъдието Диана Ковачева, председател на съсловната организация д-р Цветан Райчинов изразява безспокойство от поставените вече за обществено обсъждане изменения в основните понятия за длъжно лице, заложи в проекта за нов Наказателен кодекс. С промените за длъжни лица се приемат някои категории медици, упражняващи дейност в лечебно заведение.

В писмото се изтъква, че този законодателен подход се явява абсолютно недопустим, имайки предвид широкото понятие за лечебно заведение, установено в Закона за лечебните заведения.

Българският лекарски съюз ясно и твърдо заявява своята позиция против възприемането на лекарите и другите медицински изпълнители за длъжни лица, извън хипотезата, посочена от ВКС в Тълкувателно решение № 2/21.12.2011 г.

За пореден път Българският лекарски съюз апелира конкретно за изменение и допълнение в чл. 131, ал. 2 и чл. 116, ал. 2 от Наказателния кодекс на Република България, като се установят за по-тежко наказуеми посегателствата над медицински лица. Съсловната организация на лекарите многократно е сезирала различни органи, институции и лица относно проблема със застрашаването и нарушаването на физическия интегритет на медицински специалисти.

В писмото си до правосъдния министър председателят на БЛС отбелязва: "Следва да се има предвид, че неприкосновеността на медицинските специалисти, осъществяващи служебните си ангажменти, е особено значима за всички нас. Всички подобни набези крият

висока обществена опасност. Това е така, защото прякото въздействие върху физическия интегритет на медицинския специалист рефлектира върху редица обществени отношения. Лекарите и останалите медицински лица са призвани да осигурят трудоспособността на българските граждани, трудоспособност, на която се крепи българската икономика, законодателната власт, съдебната власт, изпълнителната власт, в общи линии - цялата държава. При неправомерно въздействие върху всяко едно медицинско лице се засяга възможността да функционира описаната тук система, тъй като пострадалото медицинско лице впоследствие не би било в състояние да окаже помощ на друг гражданин в нужда, било то работник, правник, политик. Нещо повече, тежката икономическа обстановка, в която работят медиците, и явната незаинтересованост на държавата да осигури физическата им неприкосновеност са причина редица колеги специалисти да напускат страната ни.

Моля да вземете предвид изложеното в настоящото писмо и да окажете необходимото въздействие за промяна в особените състави на НК, с цел да бъдат третираны като по-сериозни посегателствата върху медицински специалисти, упражняващи служебните си ангажменти."

Копие на същото писмо е изпратено до председателя на Народното събрание Цеца Цачева, до председателя на парламентарната комисия по правни въпроси Искра Фидосова и до председателя на парламентарната здравна комисия Даниела Дариткова.

Пълният текст на писмото можете да прочетете в сайта на БЛС.

ПОЗИЦИЯ

Д-р Диана Чинарска - член на УС на БЛС:

Общопрактикуващите лекари заплащат от джоба си здравната реформа

• За социалните безплатни задължения на джипитата в България

От 2000 -та година знаем какво е да си общопрактикуващ лекар в България. Това е лекар с определено много добра медицинска квалификация, който работи и организира лечението на пациентите си 24 часа 365 дни в годината вече в продължение на 13 лета.

Той сключва договор с Националната здравноосигурителна каса за определен вид недофинансиран и неадекватно остойностен лекарски труд.

Но когато трябва да заплаща от джоба си стойността на реформата на общините в България в областта на здравеопазването, това вече е, меко казано,

3. Следващите в системата, осигуряващи този достъп, са общопрактикуващите лекари, финансирани за медицински дейности - прегледи, имунизации, манипулации от договор с Националната здравноосигурителна каса.

Остава да се изяснят следните въпроси, повдигнати от семейните лекари в страната след намаляване на заплащането им за регистрирани като неблагоприятни лекарски практики в определени общини:

1. Кой и как може да финансира социалната дейност на се-

4. Кой и как ще финансира допълнително необходимия медицински и немедицински персонал за тези граждани на страната, които са и данъкоплатци, за техните здравни нужди?

5. Кой ще поеме професионалния риск, на който са изложени семейните лекари, изпълнявайки неговите им задължения - носене на ваксини с хладилни чанти, пренос на техника, която може да дефектира при този примитивен начин на ползване и т.н.?

Изход има и то повече от един, ако си от-

ри могат да дойдат от правителството, министерство на труда и социалната политика, от Националното сдружение на общините в България.

Тук е мястото и на Националната пациентска организация да се загрижи и за тези пациенти, а не само за онкоболни, хемодиализирани и трансплантирани.

Защо в европейските държави е така:

• Във Франция - посещението на всеки лекар извън кабинета му се калкулира - колко километра е до дома на пациента, в колко часа през деня или нощта е посетен, каква е тежестта на здравния проблем, ако е през зимата, дали е с кола, шейна, ски или друго средство. Всичко се калкулира и се заплаща на медицинското лице, прегледало пациента, например в 1 часа през нощта в планината, в единствената къща в региона, с хипертонична криза, при обилен дъжд или снеговалеж.

• В някои арабски страни се предлагат и поддържат с оборудване лекарски кабинети - само се изчаква съответният лекар да започне да практикува. И там са на смесено здравно финансиране, но намират начин да ценят лекарския труд, а не карат лекарите да товарят на камили чантите си и други консултативи, за да работят.

Това е възможно да се случи и в България и зависи от нас, от всички общопрактикуващи лекари.

но, безобразието на системата. Ще се мотивирам защо.

1. По конституция всеки гражданин на България има право на достъпна медицинска грижа във всякакъв вид, уредена в съответните ни закони.

2. Основните функции се изпълняват от центровете за спешна медицинска помощ в страната и регионите. Те се финансират от държавата.

мейните лекари в отделени и планински райони?

2. Кой и как може да предложи помещението за лекарски кабинет и поддържането му в тези райони на социално слаби граждани и самотни възрастни хора?

3. Кой и как ще осигури транспорта на медицинските екипи на ОПЛ до тях по всякакъв повод през всички годишни сезони?

говорим на следните въпроси:

• Как се формира годишният бюджет на една община?

• Как се разходва този бюджет?

• Как се субсидират общините по целеви програми?

• Къде и колко е бюджетът, отделен за здравеопазване, който те получават от държавата, чиито платци са и тези самотни възрастни и безработни граждани?

Възможните отгово-

Проф. д-р Енис Йозяр - ръководител на Катедрата по радиационна онкология и лечение с Кибер нож в болница "Ачибадем":

В Турция онкологичните заболявания са обявени за приоритет и държавата плаща изцяло лечението

Столичната "Токуда" и турската верига лечебни заведения "Ачибадем" обявиха началото на партньорство, посветено на навременното и високоспециализирано лечение на онкоболни пациенти. Двете болници ще работят съвместно за осигуряване на улеснен достъп и модерна лъчетерапия с Кибер нож и Гама нож на пациенти, които са подходящи за безкръвно лечение на туморни заболявания. За новия вид терапия и за здравната система на Турция разговаряме с проф. Енис Йозяр - ръководител на Катедрата по радиационна онкология и лечение с Кибер нож в болница "Ачибадем".

- Проф. Йозяр, колко болници има веригата "Ачибадем" и колко пациенти минават годишно през нея?

- "Ачибадем" има 23 болници, като 10 са в Истанбул. Аз работя в най-голямата. Групата болнични заведения са водещи здравни структури в Турция и до сега имат извършени над 4000 процедури с Гама нож и над 900 процедури с Кибер нож. Около 20% от всички лекувани при нас пациенти са чужденци, а всеки трети от тях е от България. Само в отделението по радиотерапия и лъчелечение всяка седмица идват по 3-4 българи. Някои се диагностицират, други преминават нужната терапия. В цялата болница пациентите от вашата страна са доста повече.

- Каква е разликата между процедурите с Гама нож и Кибер нож?

- Кибер ножът и Гама ножът са сред най-модерните и безкръвни форми на онколечение. Гама камерата се използва за неоперативно лечение основно на мозъчни тумори. Това е радиохирургична техника с доказан успех, при която туморите се лекуват по безкръвен и бърз начин, без да се налагат деликатни и рискови отворени операции. Лечението с Гама нож не изисква анестезия и приключва за няколко часа, след което пациентът може да се прибере у дома същия ден. За една сесия обаче се лекува само един тумор.

С Кибер нож могат да се лекуват както тумори в мозъка, така и в други локации - обикновено в бял дроб, черен дроб, панкреас. Кибер ножът представлява роботизирана система за радиохирургия. С нея радио лъчите се използват по фокусиран начин и всички ракови зони в мозъка и тялото могат да бъдат третирани с високи дози, без риск за околните здрави тъкани. При лечението здравата тъкан може да бъде максимално защитена от облъчването и неговите странични ефекти. С Кибер ножът може да се наложат няколко последователни процедури и тога-

циент може да стигне до вашата болница?

- По силата на договора лекарите в Токуда ще диагностицират пациентите с онкологични заболявания и ще определят подходящи ли са за лечение с Кибер или Гама нож. След това нашите колеги

ва престоят в болницата е по-дълъг - от 1 до 5 дни. Това е безкръвна терапия, няма разрез, използва се само лъчение. И при нея пациентът може да отиде на кино, вкъщи при жена си, на вечеря веднага след процедурата, ако не се налагат повторни облъчвания. Хубавото е, че няма никакви странични ефекти, но за съжаление не всички пациенти са подходящи за подобна терапия. Болните се селектират, защото не всички отговарят на критериите. От 10 до 15% от случаите са показани за такова лечение. За Гама ножа тумор-

Проф. Йозяр е роден през 1962 г. в Анкара, Турция. Завършил е Медицинския факултет на университета в Анкара през 1985 г. От 1988 до 1993 г. специализира радиационна онкология в Hacettepe Universiti. През 1991 г. получава френска държавна стипендия и специализира в болница Тепон, Париж. През 1995 г. изучава техниките на брахотерапията, неутронната терапия и 3 D радиотерапия в Държавния университет на Wayne, болница Harper и в Центъра по радиаци-

онна онкология Gershenson в Детройт, Мичиган, САЩ.

Между 1991 и 2007 г. участва в много срещи, организирани от национални и международни асоциации. През 1995 г. получава наградата Philips Customer Partnership за труда си "Техника на моноизоцентричната радиационна терапия за лечение на тумори в главата и шията с използване на асиметрични колиматори". Владее английски и френски.

отиде на лечение в частна клиника и да доплати разликата в цените. Онкологичните процедури и медикаментите обаче са изцяло платени от държавата. Вие от пресата имате особено важно значение за решаване на онкологичните проблеми в България. Много е важно да пишете всичко за тях и да настоявате държавата да покрива разходите на пациентите. В Турция, както вече споменах, онкологичните заболявания са приоритет за държавата. Български лекари споделиха с мен, че вашата здравна ка-

рите. Камарата защитава нашите права и е нормално всички лекари да членуват в нея.

- Имаше информация, че Турция търси български лекари. Работят ли наши медици в болниците на "Ачибадем"?

- Законите в Турция бяха либерализирани през последните години и вече се позволява на чужденци да работят в страната ни. Разрешено е на чужди лекари не само да наблюдават, но и да оперират в Турция. Дипломите се признават, така че няма никакъв проблем. Колкото до "Ачибадем", не съм запознат дали има български медици, но по принцип знам, че вашите специалисти са много добри и са добре приети навсякъде по света. Медицинските университети дават качествено образование и затова млади хора от Турция често избират да учат в България, но след това се прибират, защото при нас заплащането е много по-добро.

- Може ли да попитам нещо по-лично. Защо избрахте тази професия. Имате ли някаква родова обвързаност с медицината?

- Лекарската професия наистина често се предава по наследство. Моят чичо е лекар и като видях колко много пари получава, реших и аз да стана доктор. /смее се/

- Защо се насочихте към тази тежка специалност - онкологията?

- Това стана случайно, но е доста дълго за обяснение.

- Как вашето общество възприема професията. У нас лекарите са уважавани хора, но понякога се случва дори да ги малтретират по време на дежурства. Медиите също често ги атакуват незаслужено.

- Професията на лекаря е престижна, добре платена и хората уважават много своите доктори. И ние обаче също имаме проблеми. Преди два дни дори убиха лекар. Случват се различни инциденти, но те са по-скоро изключение, а не практика.

- Колко е ангажиран един лекар. Намирате ли време за релакс, за хоби?

- Винаги може да се открадне малко време. Аз обичам да пътувам и да спортувам. Така си почивам. Идвал съм и в България няколко пъти на море и мога да кажа, че страната ви ми харесва много.

ри е големина над 2.5 см не са третират. При Кибер ножа няма ограничение на размера, но има медицински показатели, които се спазват. Това е основната разлика. Общото е, че лечението с Гама и Кибер нож е значително по атравматично и е незаменимо в случаите, когато туморите не могат да се премахнат оперативно.

- Колко струва една такава операция?

- Имаме договор с болница Токуда и българските пациенти ще плащат 7 000 евро и за двете процедури. За турските граждани цената е различна - от 6 до 10 000 евро, но тя се покрива изцяло от държавата. В Турция онкологията е обявена за приоритет и всичко се плаща от държавната здравна каса. При нас всички са осигурени.

- Как българският па-

ще осигурят посрещането, настаняването, включително преводача на български език и лечението с най-модерните машини за безкръвна терапия. Партньорство ще създаде възможност пациентите да бъдат бързо насочени към най-точното лечение, като няма да им се налага да се лутат и търсят друга терапия. Техните случаи ще бъдат консултирани в реално време между българските и турските специалисти и в рамките на няколко дни, болният ще може да бъде придвижен и настанен в клиниките на "Ачибадем". Колaborацията между лечебните заведения ще осигури точно определяне на план за прием и съответно по-голям шанс за навременно и качествено лечение на пациенти с вече установени туморни заболявания.

- Как се стигна до това

сътрудничество?

- Ние потърсихме колелите от болница Токуда. Искане да разберем дали на територията на България има такива апарати. Първо говорихме за обмяната на опит - ваши хирурзи да дойдат в Турция и обратно. Накрая се договорихме да се използват и от вас тези нови технологии, тъй като ние имаме опит с тях, а в България все още няма Кибер и Гама нож. Една такава машина е много скъпа. До колкото знам в Токуда болница са подготвени помещения за подобни апарати, но в период на криза закупуването им е непосилно.

- Как е устроена здравната система в Турция?

Държавата покрива изцяло лечението на пациентите, но не всички лечебни заведения сключват договор с държавното осигуряване. Болният може да

са плаща еднакво за лечение, независимо от състоянието на болния, а това не е редно, защото то зависи от качеството на услугата, продължителността на терапията и други фактори. Затова не е нормално цената да е една и съща. Не могат да се сравнят примерно Фиат и Ферари и да се плати една и съща цена за двата автомобила.

- Как избрахте болница Токуда за партньор?

- Най-добре е да питате мениджъра, но мисля, че Токуда е една от най-добрите болници в България и това обяснява изборът.

- В Турция задължително ли е членството в лекарската камара?

- Да, членството е задължително и доколкото знам, ние имаме добри взаимоотношения с вашата съсловна организация на лека-

Китай - различната страна.

За възможностите за намаляване на разходите в здравеопазването с използване на методите на традиционната китайска медицина

Д-р Павел Джуров

Продължение от бр. 3

Във финансово изражение използването на китайската медицина позволява за кратко време да бъдат обслужени голям брой пациенти за сравнително малки суми. Иглице там не са за еднократна употреба, а се подменят постепенно през няколко месеца. Употребеният памук в кабинета за месец е един пакет. Малко повече се изразходва спирт - за стерилизиране на мястото на поставяне на иглата, за стерилизиране на ръцете, на иглице, но това също е в пределите на 1 - 2 литра в зависимост от броя на пациентите. Основната сума, която се заплаща, е стойността на лекарската услуга и тя варира в доста големи граници - от 20 до 70 лв. на процедура. В Китай през 2007 година сумите бяха 10 юаня на процедура, като при масаж беше възможно да се поискат допълнителни средства. Това обяснява голямата възможност на китайското здравеопазване да поема много случаи при критични ситуации. Не трябва да се забравя, че акупунктурата и масажът работят дори при липса на вода, ток и при други екстремни условия. При всички случаи на колапс, акупунктурата е един от най-бързите възможни методи за помощ. Интересен факт в тази насока е, че войниците на Японската армия притежават към ежедневния си екип и игли за акупунктура.

В нашите условия трудно си представяме, че може да се случи ситуация, при която човешкият живот да зависи от такива прости за употреба и лесни за носене неща. Аз обаче съм прекошил Тибет и съм видял живота на обикновените хора, където токът е лукс и се осигурява от агрегат 2-3 часа на вечер. Където лекарствата трудно достигат и трудно издържат на климат с ежедневни валежи. Тогава има възможността и да оцелява апаратчето за електроакупунктура, което е снабдено с батерии, издържащи 1 година при ежедневно ползване. Тези редове могат да послужат на медицинските специалисти в

малките населени места, които с подобни средства биха могли да овладеят по-стандартните случаи на дископатии, безсъние, артрити в начална форма и прочее.

Друга неизвестна финансова страна на китайската медицина е произвеждането на екстракти и лекарства. В болницата (моят опит показва, че това се отнася за всяка университетска болница) е създадена специфична аптека, която приготвя билковата рецепта за всичките необходими дози наведнъж в специални книжни пликосе. С плика, рецептата и бележката за плащане пациентът отива в специална лаборатория, където има малки екстрактори с електрически нагреватели. Те са в състояние в рамките на 30 минути да направят препарат, който се поставя в стъклена опаковка, етикетира се с названието на рецептата и начина на приложение и пациентът получава готов продукт. В системата на лабораторията е предвидено постоянно изработване на други екстракти, така че за целите на пациентите са отделени няколко реактора с малък обем (5 в Хъфей), които работят непрекъснато и малка точна линия с по-голям екстрактор, който произвежда специфични неща - например, екстракт от еленови рога, жен шен или нещо специфично за болницата.

Друго направление за постигане на финансова ефективност е създаването на специален производствен отдел към болницата, който изготвя специфични местни лекарства, най-често като таблетки или капсули. Тези лекарства се ползват с предимство на прилагане и изписване от локалната медицинска общественост, което ги прави много конкурентоспособни. Много често лекарствата са създадени от самите медици в университета или болницата, което позволява разходите да бъдат снижени, а чрез продажба в болничната аптека могат да донесат не малко финансови ползи на ръководството на лечебното заведение. Осигуряването на авторското право става със специална защита от държавата. Заплащането на труда

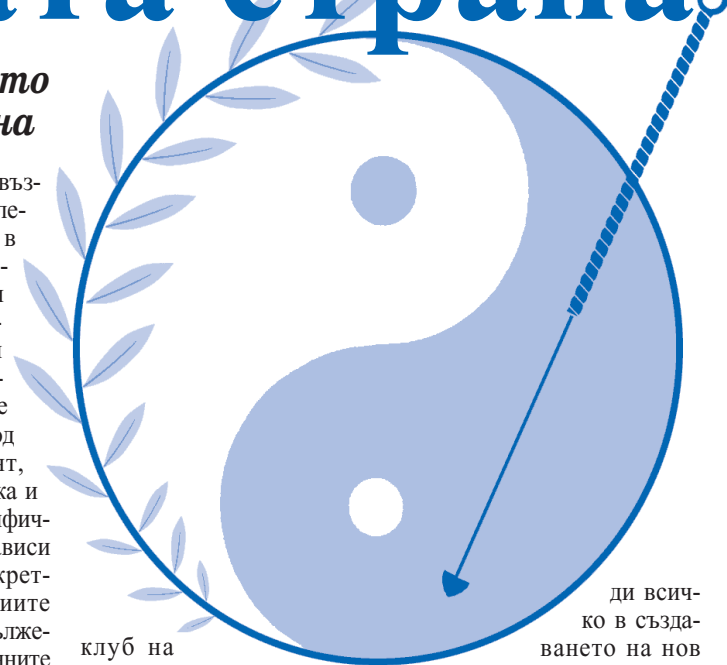
на авторите е подобно на нашите договори за внедряване, но подробностите са характерни за местните условия.

На болниците е предоставена много по-голяма свобода за решение на специфичните проблеми на пациента, за създаване на VIP-легла, отделения, които са по-високо платени, като на обикновения пациент задължително е осигурен минимумът от здравни грижи.

Проблемът за задържане на лекарите в дадено заведение се чувства и в Китай, защото хората с изградено име и възможности се интересуват как да преминат на работа в големия град - Beijing или Shanghai. Nanjing може да бъде сравнен с Велико Търново, но със седем и половина милиона население, съсредоточено на около 10 квадратни километра градски периметър и около 30 квадратни километра провинциална част. В тези 30 квадратни километра са

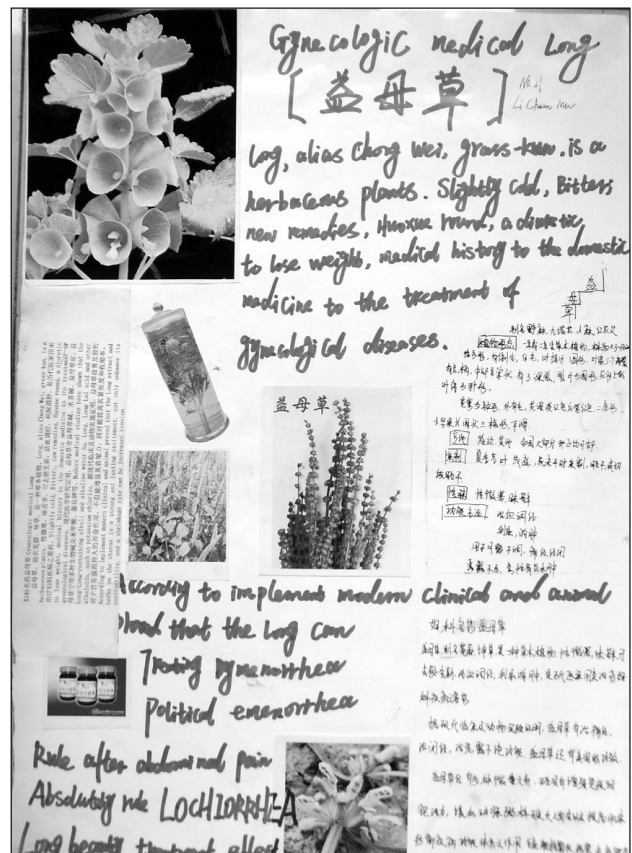
водствения характер и възможните здравни проблеми, които се намират в района, на около 500 - 1000 метра от всеки цех. Там се осъществява и профилаксиката и регистрацията на новите работници. Фирмите заплащат централно, под формата на абонамент, годишната профилаксика и процедурите при специфично лечение, но това зависи от елементите на конкретния договор. Компанията има едно основно задължение извън профилаксичните прегледи - да насърчават спорта.

В българското ежедневие лекарите рядко могат да кажат: "Ела на тренировки с мен". В повечето случаи се говори - идете и играйте гимнастика, защото и те самите не живеят здравословен живот. Рядко след студентските години някой се сеща да посети фитнес зала, да не говорим за редовна тренировка сутрин или джо-

ди всичко в създаването на нов

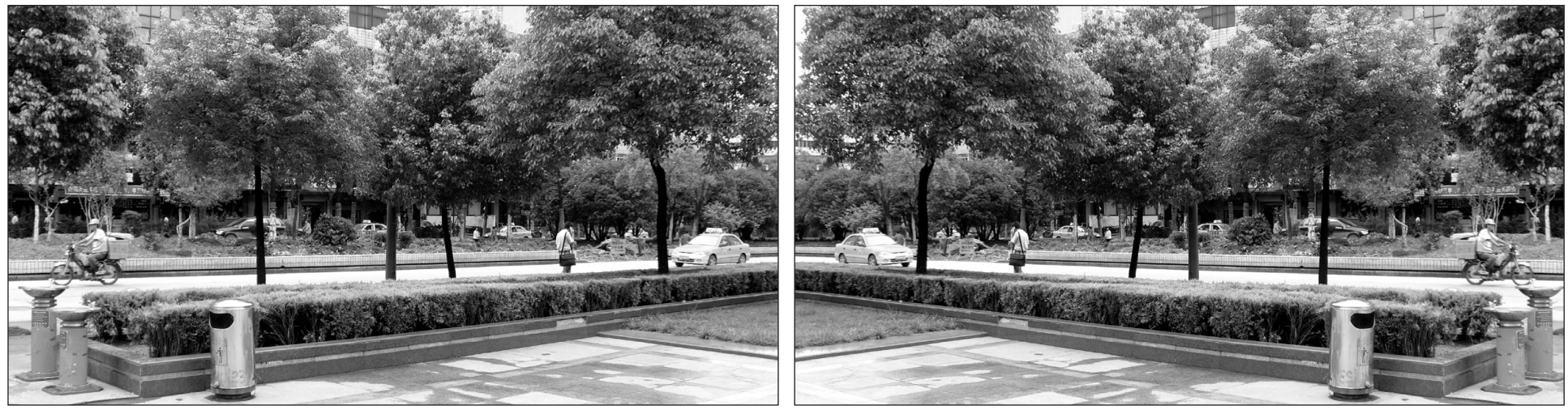
клуб на приятели на природата, на приятели на словото, на музиката, такива неща не се виждат или оценяват. Интересно как очакваме децата да станат добри от нас, да научат шах, тенис, плуване, а в същото време ние нямаме тези предмети включени в учебната програма. Как да научим пациентите си да се справят със стреса, когато всички методики са от алтернативната медицина, а тя не се признава у нас. Какво ли са имали предвид в древността, като са използвали намазването на телата си с етерични масла след излизане от ваната - вероятно просто мода. Съвременният живот е сложен не само с компютрите и с финансите си, но и с факта, че забързаното ежедневие отсява традициите и оставя само някоя, като в същото време навлизат нови неща. Премахването на пушенето е добър акт, но не е ли добре да има и курсове за лекарите за здравословен начин на живот? В Китайската медицина има специална система от упражнения, която практикуваният масаж трябва да изпълнява ежедневно, иначе губи квалификацията си. Някои от древните лекари като Хуа Туо са известни майстори на бойните изкуства, разработили нови методи за самозащита без използване на оръжие. От тях е възникнала и се е развила гимнастиката у-шу. Под различни форми тя достига до нас, но колко от практикуващите акупунктура са в състояние да направят някое упражнение от нея?

изградени изключително промишлените зони, където са цеховете на големите компании с по 200 -300 души персонал, работещ на 2-3 смени. В тези цехове няма медицински пункт, но има задължително малък здравен център с няколко специалисти, съобразно произ-

гинг. В Правилника за развигите на академичния състав се чете изискване - импакт фактор, защото е много важно в чужбина да са чули за нашите публикации, а в същото време възпитателната работа на един преподавател изобщо не е отразена. Създаването на един

модел на физическа култура на отделния човек, на приучването му да се грижи за здравето си индивидуално, без да са необходими средства или специални условия. Именно липсата на физически упражнения по международно признание са слабото място на нашите съграждани и е редно като медицински специалисти да направим нещо повече от обикновени пожелания. Профилаксиката на заболяванията е област, в която малко се върши поначало, а ценен опит като китайския изобщо не се забелязва в специализираните списания. Сега е на мода да се взимат хранителни добавки, енергийни напитки и прочее модерни прояви на алтернативната медицина, но много от тези по принцип хубави творения на човешкия интелект, се прилагат по напълно отрицателен за здравето начин. Създава се една нагласа на търсене на решение на проблема с много пари, чрез купуване на "магически" препарати, докато в същото време спортните площадки между блоковете намаляват, заради "уплътняване" на терена. По телевизията се рекламира все по-голяма бутилка бира (интересно къде по света можете да видите разфасовка от 2 литра, сякаш това е безалкохолно). Множат се малките капанчета край блоковете, докато спортните площадки се използват като паркинги и кой, ако не лекарите, може да се изправи срещу тази неблагоприятна тенденция. Китайската медицина е мощно оръжие, но и тя се нуждае от войник и е време да се включим в борбата за здраве не индиректно, а чрез личен пример.

Австрийската ДСГ система

се въвежда вече 20 години и засега обхваща едва половината от лечебните заведения

Продължение от миналия брой

Пример: Как се използва ДСГ моделът 2010г.?

Както бе публикувано в миналия брой, регистрираните болести, предоставените и регистрирани медицински процедури, отделенията, през които преминава пациентът и неговата възраст - всички тези данни съставляват предпоставките за разпределението на всеки индивидуален случай към някоя група случаи. Разбира се, има и изключения, които ще изтъкнем отделно. Тъй като всяка процедурно-ориентирана диагностично-свързана група случаи се характеризира с точков резултат, винаги се получава фиксирана ставка за случая. Стойността на тази фиксирана ставка е еднаква за всяка болница в Австрия, независимо дали тя е университетска или обикновена.

В допълнение към тази фиксираната стойност на ставка, при определени условия могат да се получат и специални точки.

ДСГ моделът 2010 съдържа 982 групи

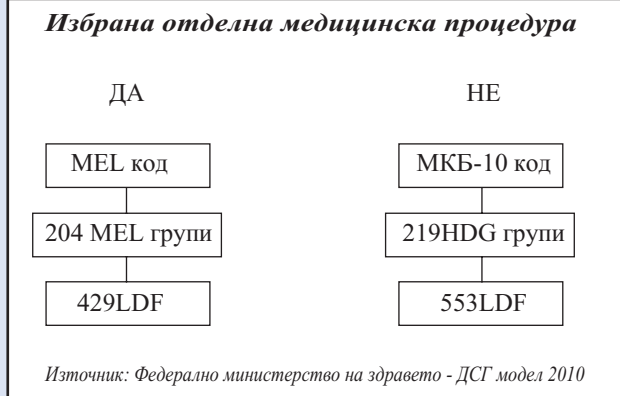
случаи, 429 от които са главно процедурно ориентирани и 553 са диагностично-свързани.

От съдържащите се в каталога на процедурите 1496 отделни медицински процедури (MEL), 1293 водят до една от 204-те MEL групи. Тези 204 MEL групи може да се диференцират още по-нататък според процедурите, възрастта и диагнозите, така че накрая да се достигне до всяка една от 429-те LDF.

Останалите 203 процедури се използват за групиране на диагностично-свързаните случаи с фиксирани ставки или за остойността-

ване на фиксирани ставки на случаите.

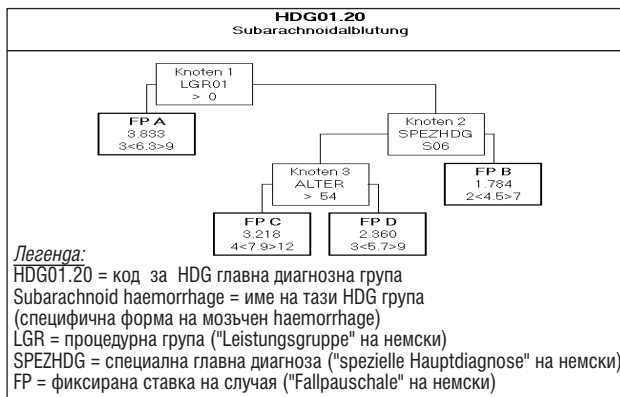
Ако някоя от избраните 1293 MEL групи не е подходяща, тогава определянето на групата се осъществява въз основа на 12 500-те диагнози в МКБ-10, които могат да бъдат кодирани като главни диагнози, за да се разпредели пациента към една от 219-те главни диагностични групи (на немски - HDG). Тук също може да се направи по-нататъшно обособяване въз основа на възраст, диагнози, психиатрични отделения и процедури, така че накрая да се достигне до една от 553-те LDF в HDG-групите.

Източник: Федерално министерство на здравето - ДСГ модел 2010

Пример за „дърво на решенията“:

Показана в силно опростена форма, калкулацията на фиксирани ставки на приложения случай се извършва на няколко етапа при вземане на решенията - те винаги следват модела "Ако..., то...". Това означава, че след всяко взето решение се получава разклонение, поради което в този смисъл можем да говорим за "дърво на решенията".

Източник: Федерално здравно министерство - KDok 2010

Пример: 3,883 точки се реимбурсират за FP A (фиксирана ставка A), минималната продължителност на престоя в болницата е 3 дни, максималната продължителност - 9 дни, а средната дължина на престоя е 6,3 дни.

Горната графика използва за пример конкретен случай, за да илюстрира сложността на фактическия процес на вземане на решение. На първо място е въпросът дали са били предоставени определени процедури: "LGR 01 > 0" означава, че поне една процедура

от процедурна група 01 е била извършена. Ако на въпроса се отговори с "ДА", следващата стъпка по линията на вземане на решение се отклонява наляво, а ако е "НЕ" - надясно.

Така, с "НЕ", възниква и въпросът дали е налице специфична болест (главна диагноза от SPEZHHDG S06), а накрая и възрастта на пациента може да е решаваща - в тези случаи, "ДА" също се движи надясно, а "НЕ" - наляво.

Накрая на всеки процес на вземане на решение, се определя "крайна пре-

сечна точка", която съответства на процедурно-ориентираната диагностично-свързана група (LDF). Крайното решение се отнася до това, дали има налични предпоставки за някакво допълнително точкуване. Щом се изминат тези стъпки, се получава крайната фиксирана ставка на случая. Всякакви допълнителни точки се калкулират като последна стъпка. Точките на фиксиранията ставка и допълнителните точки дават общите точки, които се начисляват за случая.

Фиксирани ставки

За всяка процедурно-ориентирана диагностично-свързана група случаи (LDF) се определя фиксирана ставка под формата на точки (LDFP). Те са съставени от дневна компонента (TK на немски) и процедурна компонента (LK на немски). В случаите, когато се правят многократни процедури в рамките на една сесия (напр. операция на катаракта на двете очи), за допълнителната процедура се определя процедурен бонус - обикновено по-нисък. Всяка LDF има също максимална, минимална и средна продължителност на престоя в болница и минимална стойност за допълнителен брой дни над максималния престой (срв. секция 3.3.2.).

Дневната компонента се използва заедно с основните процедури за реимбурсиране особено на онези разходи, които се натрупват дневно в рамките на грижите за пациента. Освен медицински и сестрински грижи, те включват, например, всяка лекарствена терапия (изключение: онкологичните лекарства, които по принцип изискват фиксирана ставка с процедурна компонента).

Процедурната компонента е точков еквивалент за избраните медицински процедури (напр. скъпоструваща и сложна хирургия) и по този начин е независима от средната продължителност на престоя на пациента в болницата. Всеки слу-

чай с фиксирана ставка има определена към него типова продължителност на престоя ("от-до" в дни), за която се реимбурсира целият брой точки. Този диапазон е дефиниран с конкретна максимална и минимална дължина на престоя за всеки случай с фиксирана ставка.

Тази калкулация се прилага като стандартна за всяка болница в Австрия, което означава, че за определена болест на определен тип пациенти се дават еднакъв брой точки и за университетската, и на обикновената болница - освен ако има допълнения за интензивни грижи, които, разбира се, зависят от категоризацията на звената за реанимация и интензивни грижи.

Допълнителни точки за по-дълъг престой

Ако хоспитализационният период се удължи над максималната продължителност на престой, заложен за групата случаи, за всеки допълнителен ден към фиксиранията ставка се прибавят допълнителни точки. Това дневно допълнение, обаче, намалява с броя на дните над максималната

дължина на престоя. С други думи, за първия ден свръх максималната дължина на престоя се отпускат повече точки, отколкото за втория, за третия - по-малко от тези за втория и т.н. Това осуетява всякакви мотиви за умишлено задържане на пациентите за по-дълги периоди. В случай на екстремални

периоди на хоспитализация над заложената продължителност на престоя, дневната добавка "замръзва" след достигане на определена прагова стойност (BD добавка (min) - BD е дължина на престоя на немски). Тогава всеки следващ ден се прибавя тази минимална стойност.

Редуцирана фиксирана ставка за кратък престой

За разлика от горния случай, престоят в болница може да бъде също и по-кратък от заложената минимална продължителност. При такива случаи се начислява редуцирана фиксирана ставка. Калкулацията на тази ставка обаче се основава в голяма степен на калкулацията на обикновената фиксирана ставка. Процедурната компонента се начислява в пълен размер. Има обаче линейни намаления в дневната компо-

Виенска болница

нента. Линейни означава, че еднакво количество точки се изважда за всеки

ден по-малко от минималната продължителност на престоя.

Специални разпоредби при случаи с „нула дни“ и „еднодневни“

Съществуват и правила за специално точкуване за процедури от каталога за едnodневните клинични случаи се реимбурсират с нормалната процедурна компонента и само 5% от дневната компонента, която би била получена, ако се използват нормалните правила за

точкуване на кратки хоспитализации. Изключение от това правило са прехвърлянията, смъртните случаи и хоспитализациите при онкологични терапии (MEL22.xx).

Продължава в следващ брой
Превод: Ели Генова

ИНОВАЦИИ В МЕДИЦИНАТА НА БУЛМЕДИКА/БУЛДЕНТАЛ 2012

От 15 до 18 май 2012 година изложбените зали на Интер Експо Център-София отново ще се превърнат в модерно обзаведени здравни заведения.

Нови модели клинично-лабораторна и диагностична апаратура, медицинска техника и дентално оборудване, инструменти, реактиви, консумативи и други продукти за лечение от световната практика ще осъвременят представите за прогреса в медицината и най-доброто в здравната практика на специалистите от болници, диагностично-консултативни центрове, медицински и дентални клиници.

БУЛМЕДИКА отново ще представи модерна техника и нови генерации апаратура за лечебната дейност, очакват се иновативни системи и апарати за по-висока прецизност в диагностиката, лабораторно оборудване и консумативи за отделни медицински практики, за спешна медицинска помощ, ортопедия и рехабилитация, офталмология, помощни средства с различно клинично приложение и т.н.

БУЛДЕНТАЛ (зъболечение и зъботехника) ще демонстрира най-новото оборудване, апаратура и инструменти за дентални, лекарски, козметични кабинети и за зъбо-

технически лаборатории, стоматологични и зъботехнически материали и консумативи, обзавеждане за рентгенови и зъболекарски кабинети, продукти за оралната хигиена и др.

Б У Л М Е Д И - К А / Б У Л Д Е Н Т А Л

Словения, Турция, Италия, Австрия, Пакистан и други държави.

Своята активност запазват медицински и дентални фирми от Република Южна Корея, които за четвърта година прилагат модела за национално участие с общ щанд.

2012 се радва на изключителен интерес от страна на чуждестранни изложители, като освен традиционни участници, в предстоящото издание се включват и нови компании от Хърватска, Румъния, Гърция, Унгария, Полша, Германия, Русия, Китай,

Тази година Агенцията за промотиране в чужбина и интернационализация на италианските предприятия (ИЧЕ) и Агенция Булгарреклама организират дебют на колективно представяне на фирми от здравната сфера от Италия.

БУЛМЕДИКА / БУЛДЕНТАЛ е очакван форум за контакти и делови инициативи на съсловните организации и широк кръг

участието на български и чуждестранни лектори по важни направления в зъболечението, като имплантологията, оклузодонти-

радите на в-к "Дентал Трибюн" (16 май 2012 г.). Конкурсите е за български лекари по дентална медицина и зъботехници с най-добри постижения в денталната естетика, оценявани от авторитетно жури - водещи личности в бранша от страната и чужбина. Спечелилият първо място автоматично ще бъде номиниран за участие в световните награди Dental Tribune Awards 2012, организирани от Dental Tribune International.

Постерна сесия на печелилите досега дентални лекари и техните постижения ще пресъздадат четири годишната история на конкурса "Усмивка на годината".

Тази година официалното издание на **БУЛМЕДИКА / БУЛДЕНТАЛ** - световноизвестният бизнесгайд today, ще стигне до здравните специалисти у нас и балканските страни две седмици преди старта на изложбата. Инициаторите в-к "Дентал Трибюн" и Агенция Булгарреклама решиха изданието с новостите и очакваните събития да бъде на български и английски език.

За повече информация: www.bulmedica.bg

Европейското финансиране е важен ресурс за модернизиране на лечебните заведения у нас

"Като бенефициент на средства по европейски програми държавата оказва категорична подкрепа на болниците, които кандидатстват с проекти за финансиране", каза министърът на здравеопазването Десислава Атанасова. Обявено беше, че през месец май предстои отварянето на офертите и класирането на кандидатите, след което през юли или август ще стартират първите дейности по усвояване на евросредствата. "147 млн. лв. са сериозен ресурс за българското здравеопазване и важен фактор за модернизирането му, което трябва да бъде използвано в пълна степен", изтъкна министър Атанасова при посещенията

си в болницата във Велико Търново.

Поводът за тази визита бе откриването на кардиоинвазивна структура в областната болница. Инвестирани са 700 хиляди лева собствени средства за закупуване на съвременна апаратура за лечебно отношение. Министър Атанасова подчерта, че

мениджърският екип на Великотърновската болница е отличен пример за това как в трудни финансови условия, със собствени усилия може да се постигне високо качество на лечебната дейност. Тя насочи вниманието и към възможностите за финансиране по европейски програми.

"Лекари без граници":

Икономите превръщат достъпа до здравеопазване в лукс

Организацията "Лекари без граници" предупреди, че икономите, които някои страни налагат, за да се справят с дълговата криза, превръщат достъпа до здравеопазване в лукс, и поиска Европейският съюз да спре да насърчава този вид мерки, съобщил испанският ежедневник "Ел мундо".

В знак на протест срещу последиците от тях върху най-уязвимите групи, като имигрантите например, представители на организацията паркираха лимузина-линейка пред сградата на Европейския парламент.

Здравеопазването не е и не може да бъде лукс, става въпрос за основно право и

като такова държавите са задължени да премахнат всякакви пречки пред достъпа на хората до системите за обществено здравеопазване, заяви председателят на организацията за Испания Алваро Гонсалес.

Според "Лекари без граници" икономите намаляват средствата за превенция и обществено здравеопазване в момент, когато броят на нуждаещите се от социална закрила е по-голям заради кризата.

Организацията изрази най-вече опасенията си за тежката ситуация в Гърция, където икономическите мерки имат сериозни последици за обществото в условията на засилваща се безработица. Ограни-

ченията на социалните помощи принуждават много гърци да се обръщат към нас в търсене на помощ, отбелязват от движението.

"Лекари без граници" също така разкритикува положението на нелегалните имигранти, голяма част от които престават да търсят лекарска помощ заради икономическите бариери, дискриминацията, политическото преследване и страха, че ще бъдат предадени на властите. Затова организацията настоява ЕС да гарантира равния достъп до здравеопазване на всички хора в общността и особено на най-уязвимите групи.

Полша - страната с най-малко лекари

Полша е страната в Европейския съюз с най-малко лекари на 10 000 жители, съобщава "Dziennik Polski". Изданието се позовава на изследване, поръчано от лекарска съсловна организация. Според нейни представители, има реална опасност след няколко години да няма кой да лекува поляците.

От съсловието посочват като основна причина за липсата на лекари сериозни грешки в системата за обучение на специалисти. Информацията от март 2012 г., събрана от общините, сочи че в момента Полша се нуждае от над 2600 лекари с различни специалности. От полското Министерство на здравеопазването обаче твърдят, че могат да

плащат само за 444 специалисти. Причината е липса на пари в бюджета на ведомството.

Изследването на съсловната организация на Полша показва, че най-голям дефицит има сред патологомите. В това направление на медицината в момента работят 450 лекари, като повечето от тях са пред пенсиониране. Малък е и броят на гериатрите - 250, като от тях само 150 практикуват.

Подобни цифри показват, че на 1 специалист се падат около 300 000 човека, алармират лекарите. Те напомнят, че в Белгия и Словакия на такъв брой жители се падат 2,5 специалисти, в Чехия - 1,5, в Швеция - 7,8, а в Австрия - 7,4.

Медицинските сестри в Европа работят повече и получават по-малко

Повече от половината европейски държави са съобщили за намаляване или замразяване на възнаграденията, както и за ръст в безработицата при медицинските сестри. Над една трета са изразили загриженост за качеството на грижата и безопасността на пациентите. Над една пета са отчетли замаяна на медицински сестри с необучени служители. Това се казва в доклад "Грижа по време на криза: Влиянието на финансовата криза върху сестрите и сестринството". Той е изготвен от Европейската федерация на асоци-

ациите на медицинските сестри (EFN), където членува и Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи, и сравнява данните, постъпили от асоциациите в 34 европейски държави.

В частта си за България докладът отчита изключително ниски заплати за сестри и акушерки - средно около 220 евро месечно. За сравнение, в Австрия например медицинските сестри с диплома получават брутна заплата в размер на 1893 евро в началото на кариерата си.

В директивата за клинични изпитания ще има промени

- Създава се портал за включване на заявките
- Засилва се сътрудничеството между страните-членки на Европейския съюз

Клиничните изпитания имат съществено значение в сектора за проучване и развитие, отчитайки инвестиции за над 20 милиарда евро годишно в Европейския съюз. Това изтъкна еврокомисарят по здравеопазване Джон Дали. Той съобщи, че Европейската комисия подготвя предложение за промяна в Директивата за клинични изпитания. Тези изследвания са съществено значими за много хора. Те дават надежда на пациентите и техните роднини и са от съществено значение за развитието на нови лекарства и лечения. Те са и ключ към създаването на работни места в обществения здравен сектор, отбеляза еврокомисарят. Около 4400 нови клинични изпитания годишно получават разрешение, като по всяко време в Европа текат около 12 000 изпитания. Тревожно е обаче, че през последните няколко години тези изпитания в ЕС са намалели почти с 15%. Разхо-

дите - ресурси и бюрократия - се удвоиха и забавянето се увеличило с 90%, посочва Дали. По думите му е изключително важно да се улеснят мултинационалните клинични изпитания в Европа (25% от европейските изпитания се провеждат в повече от една страна-членка), не само за запазване на иновативните проучвания в

Европейския съюз, но и за да се гарантира най-високо качество на медикаментите. Съществуват няколко фактора, допринасящи за замирането на клиничните изпитания в ЕС, казва еврокомисарят. Такива са обвързването на бизнеса със сектор "Проучване и развитие", отношенията между бизнеса и академичните проучва-

Еврокомисарят Джон Дали

ния, възможностите за инвестиции или възвръщаемостта им. Бюрократизацията на процеса несъмнено също е важен фактор, отбелязва Джон Дали. "Така че как мога да помогна аз като еврокомисар по здравеопазването? Първоначално, Комисията може и ще подобри законодателната рамка, като се заеме първо с изброените проблеми", казва еврокомисарят и изброява няколко стъпки за постигането на целта е: създаване на портал за включване на заявките за клинични изпитания; развитие на по-бърза система за оценка при защитаване пациентските права и сигурност; повишаване на сътрудничеството между страните-членки. "В крайна сметка, това, което ни води при промяната в Директивата, е интересът на пациента. И, като родители, братя, сестри или приятели, това е от значение за всички нас", подчертава еврокомисарят.

България е сред 10-те най-нещастни държави в света

Те са на един и същ континент, принадлежат към едни и същи международни институции и са част от едни и същи пазари, но гражданите им са на двата далечни полюса в световната класация за щастие.

Това са Дания и България. Едната оглавява първия по рода си доклад World Happiness Report и е в компанията на следващите я Финландия, Норвегия и Холандия. Другата е почти на дъното (147-о място сред 156 държави) и се нарежда заедно с Конго, Танзания, Хаити, Коморските острови, Бурунди, Сиера Леоне, Централната африканска република, Бенин и последната - Того.

Докладът обхваща периода между 2005 г. и 2011 г., а поводът за публикуването му е конференция на ООН за щастието на нациите. Той е дело на базираният в САЩ Earth Institute (част от Колумбийския университет) и редактиран от директора на института Джефри Сакс, Ричард Леярд и Джон Хелиулел. Авторите са събрали данни от няколко световни социологически и икономически проучвания, както и информацията от национални и международни анкети.

ТОП 10 НА НАЙ-ЩАСТИЛИТЕ ДЪРЖАВИ:

1. Дания
2. Финландия
3. Норвегия
4. Холандия
5. Канада
6. Швейцария

7. Швеция
8. Нова Зеландия
9. Австралия
10. Ирландия

Най-нещастните държави са и сред най-бедните. Хората в четирите най-щастливи имат доходи до 40 пъти по-високи от тези в най-нещастните, посочва докладът. Скандинавците живеят средно с 28 години по-дълго от гражданите на "нещастните" страни.

Авторите подчертават, че икономическият растеж и парите не са единственият определящ фактор. Типичен пример за това са

САЩ, които за последните 30 години са постигнали забележително икономическо развитие, но усещането на хората за щастие е останало почти непроменено (страната е на 11-то място в класацията).

Вzeti заедно, много важни са и такива неща като здравословното състояние, усещането за свобода, силните връзки в обществото и възможността да разчиташ на някого, стабилните семейства, доверието към управляващите, отсъствието на корупция.

В доклада е използван индекс с оценка от 0 до 10, като челните десет държави са постигнали показател от 7.2-7.8, докато последните (сред

които и България) - под 4.

Сред заключенията на доклада са още:

- безработицата причинява също толкова нещастие като раздялата или загубата на близък човек; на работното място сигурността и добрите отношения носят повече удовлетворение от размера на заплатата и работното време;

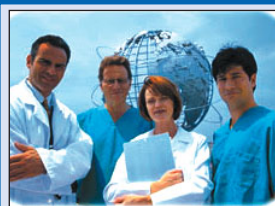
- когато хората се държат добре, това прави повечето в обществото щастливи;

- в развитите държави жените са по-щастливи от мъжете, докато в бедните картината е по-скоро смесена;

- хората се чувстват най-нещастни, когато са на средна възраст.

Снимка:

[World Happiness Report]

Необходими документи за издаване на сертификати за работа в чужбина

- 1. Копие от лична карта.
- 2. Нотариално заверено копие на диплома за завършено висше образование.
- 3. Нотариално заверено копие на диплома за специалност.
- 4. Удостоверение от Районната лекарска колегия на БЛС за членство и добра практика.

За контакти:
02/954 94 37 и
0899 90 66 47 -
Ирен Борисова

ПРЕДСТОЯЩО

Научен симпозиум "Първична профилактика - роля на промените в начина на живот"
11-13 май 2012 г., к.к. Албена

Организатор:
Дружество на кардиолозите в България
За повече информация:
www.cim.bg

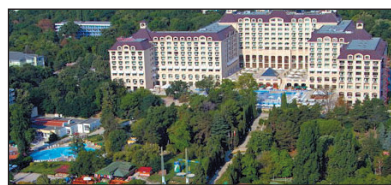
Международен симпозиум по интегративна медицина 24-27 май 2012 г., РИУ Правец - гр. Правец

Организатор:
Институт за международни отношения и културен обмен
За повече информация:
www.icic.bg

Академия "Мозъчно-съдови заболявания"
25-27 май 2012 г., хотел "Мелия Гранд Ермитаж", гр. Варна

Организатор:
Сдружение българско дружество по неврология
За повече информация:
www.icic.bg

Първи балкански педиатричен конгрес с участието на педиатри от 12 балкански държави и XII-ти Национален педиатричен конгрес
31 май - 3 юни 2012 г. - гр. Пловдив

Организатор: Българска педиатрична асоциация
За повече информация: 4000 Пловдив, ул. "К. Фотинев" №13, тел: 0888/ 688-300, факс: 032/ 26-89-77
e-mail: info@pediatria-bg.eu

Симпозиум "Акад. Чудомир Начев"
12 май, 2012 г.

Организатори: БАН, МУ - София, Българска национална академия по медицина, Съюз на учените в България.
Тема: Лекарствена терапия на хипертонията
Модератор: Проф. д-р Генка Петрова
Лекции и лектори: Фармакологично повлияване на хипертонията - доц. д-р Ир. Николова. Отношение на пациентите към лекарствената терапия - доц. В. Петкова
Разходи за лечение на хипертонията - проф. д-р Г. Петрова.
В залата на БАН, лекциите - от 9 до 12 часа, дискусия - 12 до 12,30 часа.

Побързайте!

Ако сте пропуснали, абонирайте се сега за второто шестмесечие на 2012 година!

Във всеки пощенски клон -

каталожен №401

Вестникът на българските лекари

ЕДИНСТВЕНОТО НАЦИОНАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЛС!

За 6 месеца - 10.80 лв.

РЕКЛАМНИ ТАРИФИ

за вестник "QUO VADIS"

Национално издание на Българския лекарски съюз

Вестник "Quo Vadis" излиза от 2000 г. в пълноцветен печат, формат А3, периодичност - веднъж в месеца. Разпространява се чрез абонамент и ръчна продажба.

Абонати на изданието преди всичко са членовете на БЛС. Част от абонамента се извършва директно от Регионалните лекарски колегии, а останалата от "Български пощи" и частни фирми.

Вестникът третира актуалните проблеми на медицинското съсловие, отразява събития, свързани с болничната и извънболничната помощ, включва анализи и интервюта. В "Quo Vadis" публикува медицински статии, посветени на определени заболявания, представят се нови терапевтични продукти.

ПЪРВА СТРАНИЦА

Цвят	Под главата	Долна част
Черно-бяла	2,00лв./кв. см	1,70лв./кв. см
Плюс един цвят	2,50лв./кв. см	1,90лв./кв. см
Четири цвята	3,00лв./кв. см	2,20лв./кв. см

Цвят	Вътрешна страница
Черно-бяла	1,20лв./кв. см
Плюс един цвят	1,60лв./кв. см
Четири цвята	2,00лв./кв. см

Цвят	Последна страница
Черно-бяла	1,50лв./кв. см
Плюс един цвят	1,80лв./кв. см
Четири цвята	2,40лв./кв. см

Цените са без ДДС.

Лого - първа страница под главата - 250 лв.
PR материали - 1.80 лв./кв. см, с възможност за включване на цветно каре до 15% от общия обем на материала.

Отстъпки:

За сума : 1500 - 3000 лв. - 7%	3000 - 4500 лв. - 10%
4500 - 6000 лв. - 13%	6000 - 10 000 лв. - 20%

Изработване на рекламни каре: 0.30лв./кв. см.

ЗА САЙТА НА БЛС

I. Информация за сайта:
www.blsbg.com е официалният сайт на Българския лекарски съюз.

Той съдържа информация за:
- БЛС (създаване и история, СДО, асоциирани членове, УС, НС)

- Нормативни актове

- Закони
- Подзаконовни нормативни актове
- Медицински стандарти
- ПДМП
- НРД
- Актове на ЕС и БЛС

- Актуален регистър на лекарите в Република България

- Актуална информация и новини

II. Рекламен период:
Рекламите кампании в сайта могат да се осъществяват за период не по-малък от 5 - 7 дни.

Стандартните периоди на реклама, които предлагаме са за: 7 дни, 15 дни, 1 месец, 2 до 6 месеца.

III. Рекламен тарифи:

1. Реклами в сайта:
Цени за 1 ден:

банери	Размери:	без препращане	
		без	с
JPEG	195 x 105 px	15 лв.	20 лв.
банер (статичен)	200 x 133 px	18 лв.	25 лв.
	200 x 266 px	26 лв.	29 лв.
FLASH	200 x 133px	25 лв.	30 лв.
банер	200 x 266 px	37 лв.	40 лв.

Цени за следващ период (отстъпки от базовата цена):

1 месец - 10%	4 месеца - 22%
2 месеца - 15%	5 месеца - 25%
3 месеца - 20%	6 месеца - 30%

2. Текстови обяви / Платени публикации:

	7 дни / 15 дни / 1 месец / 2 - 6 месеца			
	до 450 знака	15 лв. / 10% отстъпка	22 лв. / 15% отстъпка	34 лв. / 20% - 30%
от 450 до 1000 знака	22 лв. отстъпка			
над 1000 знака	34 лв.			
с включен текстов линк		плюс 5 лв.		

3. Нестандартни рекламни форми:

За изработване на нестандартни рекламни форми цените са по договаряне в зависимост от сложността. Всяка нестандартна рекламна форма се публикува на сайта след проверка от техническо лице.

IV. Плащане:

1. Договорните суми за реклама се заплащат не по-късно от 1 (един) работен ден преди старта на рекламата.

2. При неспазване на сроковете БЛС си запазва правото да отложи рекламната кампания.

3. Рекламодателят получава фактура след извършване на плащането.

V. Забележки:

- ✓ Рекламите се публикуват на всички страници на сайта.
- ✓ Цените не включват ДДС.
- ✓ Цени за реклами над 6 месеца - по договаряне
- ✓ Отстъпка за рекламни агенции - 15%

Проф. д-р Параскев Стоянов създава „Школа Първа хирургия“

- **Забележителният медик е зам.-председател на БАС и председател на Варненската колегия**
- **Името на тази всестранно развита личност е легенда още за неговите съвременници**

Д-р Тотко Найденов

Продължава от миналия брой

Сред неоспоримите корифеи на българската хирургия е професор д-р Параскев СТОЯНОВ.

Роден е на 31 януари 1871 година в Гюргево. Баща му, русенецът Иванчо Стоянов е почетен член на Букурещкия революционен комитет - с негови средства е въоръжена четата на Христо Ботев. Майка му, Габриела фон Валтер, е германка от Саксония.

Проф. Стоянов е не само всепризнатият класик-основоположник на съвременната българска хирургия, но и един от най-колоритните български лекари въобще. Той е съзателят на Катедра по пропедевтика на хирургичните болести (т. нар. "Школа Първа хирургия") и на университетското обучение и учебната хирургична литература. Постава началото на слънце-, море- и калолечението у нас - създава Морският детски костно-ставен санаториум (1905, единствен на Балканите). Затова се смята за родоначалник на съвременната българска физиотерапия и рехабилитация и на Българското хирургическо дружество.

РАЗНОСТРАННИ ИЗЯВИ

Той е и първият български алпинист - изкачил е алпийския швейцарски връх Гран Комбен (4318 м) през 1895 г. Запален плувец (плува в Черно море до Никулден!) и турист (и над 50-те изкачва Пирин и Рила); филателист. Негово дело е и откриването на Варненския аквариум.

Полиглот (служи си с 10 езика, вкл. турски и арменски), с лекота следва медицина в Париж, Женева, Букурещ и Вюрцбург, а 2 години специализира хирургия и урология последователно в Париж, Берлин, Хайделберг, Лайпциг, Лозана, Берн, Виена и Букурещ.

При завръщането си в България, отказва назначение в Александровската болница, защото смята, че в провинцията ще бъде по-близо до народа си. Отива в Ловеч, където излизат няколко негови краеведчески книги, най-важната от които е "Градът Ловеч като столица на Васил Левски". После - в Русе, Плевен, Варна.

В морската ни столица разгръща огромна впечатляваща лекарска и обществена дейност. Подпредседател е на БЛС и ръководител на неговия Варненски клон. Прежда пътепис на Феликс Каниц. Пише книга и драма за Тодор Кирков, известен ловешки поборник. Издава и други книги на най-разнообразна тематика: "Калолечение в Балчишката тузла" (1911);

"Изгарянето на сметта като източник на електричество, двигателна сила, топливо и прочие" (1908); "Хигиена на туриста" (1910); "Живеницата (скрофулотуберкулозата) и нейното лечение" (1921); "Морелечение. Лечебни свойства на морето" (1926). Не помалко оригинално е издадено през 1929 г. "Практическо ръководство на туризма. За туристи, скаути, спортисти, юнаци, ловци, колоездачи, автомобилисти, яхтсмени". То би могло да служи и днес на планинарите. В него професорът-хирург и планинар описва алпийски техники, възли на осигурителните въжета, подредба на хижи, приготвяне на туристически гозби, бране и заготовка на билки, пренасяне на пострадали, спасяване на удавник. В предговора му четем: "Живота може да оприличим с възкачване на някой планински връх. Роден в подножието му, човек се катери по стръмните му склонове, стига на върха към 50-те си години и оттам нататък, уморен вече, започва да слиза поляка-лека, за да свърши пак в подножието на планината на живота, гдето му е зинал вече гробът." Колко образно, тъжно, но верно синтезирано описание на краткия човешки живот, каквото може да даде единствено Лекар...

Членува във Варненското и Плевенското археологическо дружество. Участва в разкопките при Варна и Кайлъка. Член е и на Българското колоезочно дружество.

В Ловеч се жени за руската еврейка Нина Лайн, родом от Ростов на Дон, която му ражда две деца - Аркадий (бъдещ професор в ИСИ) и Лидия (бъдещ професор-филолог).

През войните е началник на военно-полев болници.

Медицинският университет във Варна и болницата в Ловеч носят името на проф. д-р Параскев Стоянов

ПЪВНИЯТ НАШ ПРОФЕСОР ПО ХИРУРГИЯ

На 10 юни 1918 г. е избран (и този път одобрен от Академичния съвет, за разлика от незаслужено пренебрегнатия д-р Асен Петров - виж миналия брой на "Quo vadis") за първия наш професор по хи-

рургия. Сбъдва се мечтата му: "да обучавам хиляди ръце за хирургична работа". Изнася лекции и по анатомия. Тъй като, все пак, никой у нас няма опит в преподавателската работа, бива командирован за придобиване на опит в 24 катедри в Италия, Швейцария, Германия, Чехия и Австрия, откъдето "взех всичко, което смятах за най-добро и което приляга за нашите условия."

Издава първите наши учебници по анатомия и хирургия: "Ръководство по анатомия", "Обща хирургия", "Специална хирургия", "Оперативна медицина", "Хирургична диагностика и семантика".

В "Ръководство по специ-

е на средата. Да се работи бърже е добре, само доколкото бързината не вреди на сигурността и е безопасна, за да не се протаква напрасно един оперативен акт, какъвто е един шок и наркозата-упойка, която е едно временно отравяне."

По-нататък четем: "Сега модерният хирург работи сърчно, спокойно, не бавно и не толкова бързо, доколкото това е безопасно. Винаги и преди всичко интересът и здравето на болния трябва да е на пръв план.

Лекарят, въобще, и хирургът, в частност, трябва да е енциклопедист и винаги нащрек, за да бъде в течение на

Сред основателите на Медицинския факултет в СУ, 1918 година.

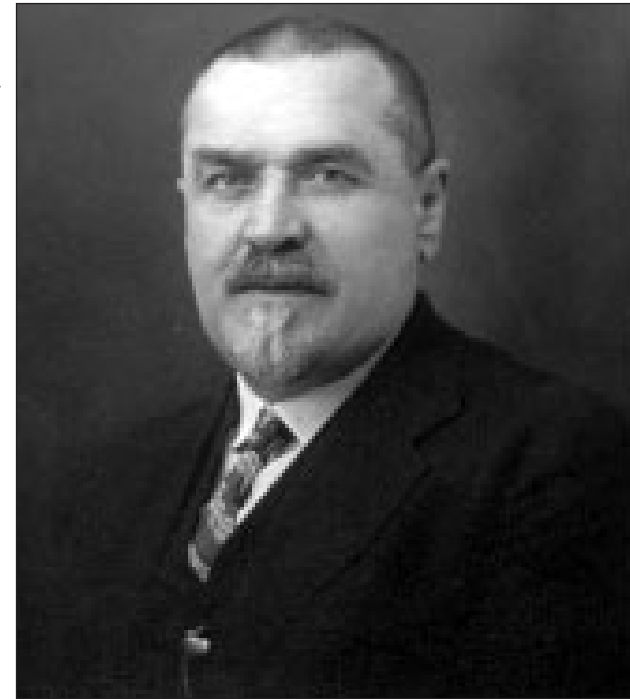
ална хирургия" (1926) пише: "Нямам претенцията да съм създал нещо непогрешно и съвършено, не греша сал оня, който не твори."

КАКВО НИ ЗАВЕЩА?

В "Обща хирургия" (1922) четем: "В хирургията, както в медицината, има две различни части, които се допълват: занааят и наука. В наше време с асептиката се правят чудеса. Изкуството си остава малцина. И в хирургията, как-

всяко ново откритие и всяко ново усъвършенстване на техниката.

Хирургията изисква много търпение; с труд, усилия и наклонност се става добър хирург. Вродените способности повече от другде изникват в хирургията. Добрият хирург трябва да владее, да изучава основно и двата фактора: занааятчийския и научния паралелно; ако повече развива първия, става добър или посредствен занааятчия, ако засили само втория - става добър клиницист и диагностик, но

учи, обаче, само в болницата, в клиниката. Учение на операциите само на труп, прилича на детска игра на войни с дървени пушки. При лечението на болния, в операционната стая, се учи да оперираш, там се реже живо месо, тез цвъркащи пулсиращи артерии, скалпелът човърка живи тъкани и нерви, чувството на отговорност, съзнанието, че си играеш с живота и здравето на болния, ти дава силата да оперираш, и ти спъва ума да не грешаш! Там се приучава човек да гледа и мирише кръв и гной, да слуша стонове и пшкания, там се кали душата и ръката на бъдещия хирург."

Какво повече може да се добави към тези определения на хирургията и хирурзите, дадени от техния класик и първомайстор?

ПРЕПОДАВАТЕЛЯТ И ПОСЛЕДОВАТЕЛИТЕ

Не само оперира всеки ден, но и преподава от 1 до 3 часа и лично води ежедневните упражнения със студентите, изпитва ги, пише книги и статии (76 труда) за български и най-различни европейски списания. "Да права добро е за мен най-високо нравствено удовлетворение", твърди сам той.

сетки други професори, докторанти и лекари, които са свързани с една нишка: любов и преданост към болния, честота в колегиалните взаимоотношения, висока ерудиция, квалификация и интелект. Най-близките негови съратници са израстналите под грижовното му крило бъдещи професори Гочо Москов, Бойчо Бойчев, Марин Ас. Петров, Антон Червенаков, Георги Капитанов, Петър Алтънков (най-преданият му ученик във Варна, който пише за него: "По време на операция внушава спокойствие и уважение към сестрите.")

"Школата на проф. Параскев Стоянов се отличава с творчество, новаторство, демократичен дух и човеколюбие", определя проф. Милadin Апостолов, доайенът на историята на българската медицина.

Катедра по обща и оперативна хирургия е ръководена от проф. Параскев Стоянов цели 20 години (1918 - 1938). За кратко време приемник му е проф. Гочо МОСКОВ (1939 - 1942), но ранната смърт не му позволява да се развие докрай като талантлив педагог и оператор. След него Катедра се поема последователно от професорите Георги КАПИТАНОВ (1946 - 1965), проф. Марин Ас. ПЕТРОВ (1966 - 1973), Ганчо ГАНЧЕВ (1973 - 1980), Карл ЕНЕВ (1980 - 1985), Георги МИЛКОВ (1985 - 1989), Радослав ГАЙДАРСКИ (1990 - 1993), доц. Венко МЛАДЕНОВ (1993 - 1995), отново Радослав ГАЙДАРСКИ (1995 - 1999) и, след 2000 г. - Виолета ДИМИТРОВА...

С проф. Параскев Стоянов и неговата школа е свързано и името на д-р Александър НЕДЯЛКОВ (1879 - 1968); той асистира на д-р Евстати Гешов при зашиване на прободено с нож сърце, с което влиза в историята на българската медицина. Демобилизиран след Първата световна война (когато ръководи голяма военна болница в Скопие, където извършва над 2000 операции!), става началник на хирургичното отделение във Варна и изгражда Варненския морски детски санаториум.

Продължава в следващ брой

Перлата на Велинград - красива, обновена и с минерален басейн

● *Лекари и семействата им могат да почиват в оздравителния комплекс на преференциални цени*

Лекарската професия е една от най-тежките и изхабяващи, като умората идва не само от дългите часове, прекарани в болниците и кабинетите, а и от огромната отговорност за здравето и живота на пациентите. Точно затова ръководството на Българския лекарски съюз сключи договор с перлата на Велинград - хотел "Камена", където медиците и техните семейства могат да релаксират в добри условия и да се възстановят бързо и качествено. И то на преференциални цени! Още повече, че хотелът е изцяло нов и модернизирани.

Балнеологичен център "Камена" е разположен в живописна котловина в Западните Родопи. Разполага с 280 легла в единични стаи и няколко апартамента. Ресторантът предлага невероятни вкусови, а лятната градина създава незабравима атмосфера с безбройните розови храсти и различни уникални растителни видове. Точно сред тях се намира барбекюто. Помислено е и за забавленията - в хотела има две игрални зали с маси за тенис, дартс, шах, интернет. Центърът разполага и с тенис корт, детска площадка, място за спорт, амфитеатър. А медицинските услуги, предлагани в комплекса, са известни не само в България, но и в много страни от целия свят.

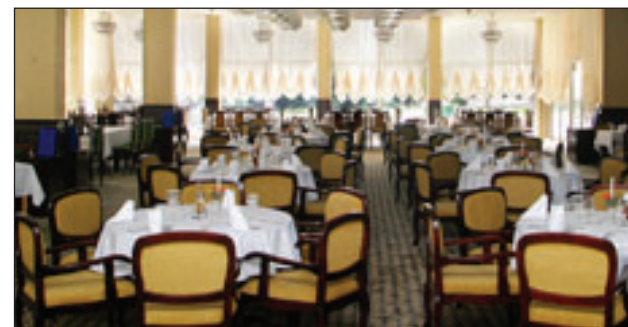
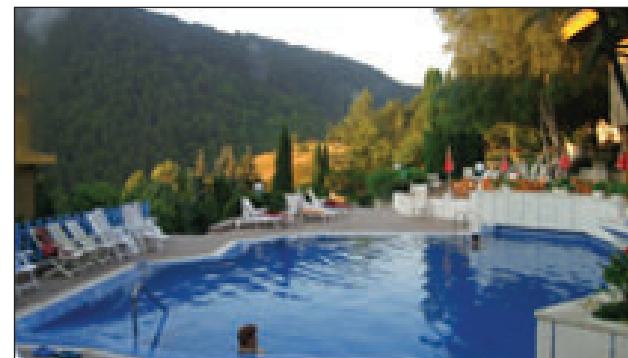
"Преди една година приключи цялостната реконструкция на хотел "Камена", която извършихме предимно със собствени средства", разказва изпълнителният директор Георги Михайлов. Той поясни, че са обновени всички стаи и фойета. Към вътрешния басейн е направено джакузи, сменена е настилната на външния басейн, ресторантът е напълно реновиран. Паркът е

подновен, оправен е и тенис-кортът, който може да се използва от гостите на комплекса. "С това, което е направено, отговаряме за много повече от 3 звезди, но на този етап ръководството взе решение да не се преминава към повишаване на категорията, защото това ще доведе и до увеличаване на цени-

е лекарски кабинет с физиотерапевт и невролог.

За хората, които обичат да отпочиват активно, "Камена" предлага възможности и за туризъм. Велинград се гордее с един природен феномен - Клептуза, най-големият карстов извор в България. Всяка секунда на повърхността му избликват 570 л. ледено сту-

в момента се строи голям параклис "Св. Георги Победоносец". Там са направени археологически разкопки, които показват, че е имало голяма крепост с църква. "За тези, които предпочитат автотуризма, препоръчвам да отидат до язовир Чигов чарк или Доспад. Не са за пропускане и местностите Кара тепе и Юндола, а също и уникалния язовир Белмекен, където е разположена и единствената в Европа спортна база. Това са нещата, които могат да се

те", подчерта г-н Михайлов. И допълни, че през тази година строителната програма е по-скромна, съобразена е с финансовите възможности на дружеството. Все пак предстои до края на 2012 г. да се изгради парна баня и нов СПА кабинет. А иначе и в момента рехабилитационните и оздравителни програми са много и разнообразни. Комплексът предлага луголечение, хидромасаж, подводни терапии. Благотворните СПА и уелнес процедури за отваряне и стимулиране на енергийните точки на тялото включват добре познатите методи като масаж, сауна, солариум, къпане в тангенторна ванна, методи на алтернативната медицина като ароматерапия и традиционни козметични манипулации. На разположение на гостите на хотела

дена вода, която образува две езера, вливащи се в Чепинска река.

"Над карстовия извор се намира църквата "Св. Илия" и там е местото в България, където се пресича екватор и паралел, продължава разказа си г-н Михайлов. От хотела пък има пътека, по която се отива до параклиса "Св. Спас". Посещаване от незапомнени времена от хора, свързващи лечебните свойства на водата със светията на здравето. Посещава се на Спасов ден от вярващи с надежда за изцеление.

Непосредствено зад "Камена" можете да се изкачите до местността Вазова поляна, където големият български писател е сътворил значителна част от класическите си произведения. Оттам се продължава към връх Острец, където

видят", поясни г-н Михайлов. Велинградските ловни и дивечовъдни стопанства пък предлагат много добри условия за развитие на ловния и риболовен туризъм.

Проблемите с кризата се решават с увеличаване на дейността и строг контрол на разходите. "За да сме конкурентноспособни, прилагаме различни варианти за привличане на клиенти - разказва изпълнителният директор. - Работим с много туроператорски фирми. Популяризираме "Камена" и това, което предлагаме в редица сайтове, имаме определени традиции на израелския пазар. Освен това от 2 години работим и по т. нар. зелени училища - приемаме деца, като им осигуряваме всичко необходимо. В комплекса има възможност и за т. нар. семинарен туризъм-

разполагаме с 4 зали". С което се нуждае всеки преференциални цени освен лекарите след сключения от БЛС договор, се ползват и всички работещите в системата на здравеопазването. Тук те могат да се разделят със стреса и да се заредят с енергия. Нещо, от

което се нуждае всеки съвременен човек. Потопете се в един спокоен свят на хармония на дух и тяло, призовават от "Камена".

За справки:
тел. (0359) 5-85-38 и 0879 50 50 22